

САНА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТӨН ТАХСАР

2003 сыл
КУЛУН ТУТАР
22 КҮНӨ
СУБУОГА
№ 34 (8943)

МИХАИЛ НИКОЛАЕВ: "ЧӨЛ ОЛОХТООХ БУОЛУУ – НАЦИЯ ДЫЛҔАТЫН БЫҤААРЫАҔА"

риал тутуугун бастагы учаратын бүтүрбүтүрүн
эттэ уонна итин ситэригэ көмө көрдөөтө.

Чурапчы сэлээннэтин 2 №-дээх оскуолатын
директора М. В. Дьяковскай улууска үөрөхтөөһүн
билигин тутуугун билиһиннэрдэ. Үөрэхтээ кирип,
үөрөннү төлөбүрдээх буолбута ордук тыа сири
олохтоокторугар улахан оскуолабын санатта ити-
энэ бу болпурорун инициатива көрөргө эттэ.

Чурапчытаагы политехнической колледж ик-
кис курсун студена Олег Кондаков үөрэнэр, оло-
рор усулуобуйаларын көрсөтө, материалнай-
технической базаны туспарыыга көмөлөһөргө
баарда.

Культура управлениетин начальнига Д. Д. По-
пов саха норуотун бастыг дьоннорун өйөөлүгү
М. Е. Николаев үгүтүн-өтүгүн абына уонна улу-
уска Духовнай киин тутулуугу камаларыттар
көрдөөтө.

Михаил Ефимович Николаев байэтин этинин
олохтоох сайааһын бастагы элбигэр туту гыны-
аах сабууттан саҕалаата. Тирээн турар сорука-
нан республика кытары баайы-дуолу сөптөөхтүк
тыырсыыны, олохтоох бюджет тэрийиини аатта-
лаата. Чурапчы улууһа байэти сайааһына ба-
лай да бөлөмүсүгүн бэлэттэ. Ол курдук, тыа-
хаһаайыстыбатын реформатын бастааһын
саҕалааһыт дьонугу-сэргэит байэти сайа-
һына бэлэччү үөрүнн, өй-санаа өттүгүн бэлэ-
ннэ диэтэ. Ити эрээри билигин кэмгэ быта-
рыны таһарбаа, кимилээх политиканы ыты-
аах хаада дьон субалэтэ.

Салгы кини хайа баҕарар омул улуу дьон-
рунан икэн туттарын, кинилэр философияларын
олохтоох кимилэргэ үлэһитлэрин бэлэттэ. Хо-
лобуур, 1 млрд. 60 млн. кини нэһиликэни-
дизэ. Ити эрээри билигин кэмгэ быта-
рыны таһарбаа, кимилээх политиканы ыты-
аах хаада дьон субалэтэ.

На основании представления началь-
ника улусного отдела внутренних дел об
участившихся случаях разбойных напа-
дений на охраняемые объекты с целью
хищения имущества на территории рес-
публики и в целях усиления технической
укрепленности объектов всем руководи-
телям предприятий, учреждений и орга-
низаций независимо от форм собствен-
ности:

1. Принять необходимые меры по
усилению технической укрепленности
объектов хранения основных и денеж-
ных средств, а также товаров материаль-
ных ценностей.
2. Назначить и составить договора о
материальной ответственности с матери-
ально-ответственными лицами.
3. Повысить ответственность охран-
ников, периодически провести инструк-
тажи по противопожарной безопасности
и материальной ответственности.
4. Установить охранные сигнализации
на окнах и дверях на объектах.
5. Представить в срок до 1 апреля
2003 года улусному отделу внутренних
дел и заместителю председателя КЧС
муниципального образования улуса спи-
сок дежурных телефонов и материаль-
но-ответственных лиц.
6. Контроль за исполнением данного
распоряжения возложить на Кожурова
М.К. — заместителя председателя КЧС и
ГО улуса.

Глава муниципального
образования
И. АММОСОВ.

болпурорун ууруоха.

Мустубуттары Михаил Ефимович чөл олох-
тоох буолууга туһаайан этинтэ долгута. Бу болпур-
уска этинтин саҕаланыгар: "Эһиил, 2004 сыл
апырдыах ыйыгар Эхэксүлээх Элексей этини улуус
дьонунун Саха сирин аан бастаан "Общество
трезвости" тэрийбитэ 100 сыла туолуктаах. Бу
киин норуотун арыгы иһэн байэтин дылҕатын
байэти быһыматын дьон үгө холобуру көрдөрөн
батыһынаары тэрийбит дылҕата этэ", — диэтэ.
Билигин арыгыны иһии эр дьону алара баран
дылҕарга, оҕо тийбитигэр дьиксинэрин бил-
лэрдэ. Ол курдук, Чурапчы улуусугар биридди
киһиэхэ таһаарыа 12-ли литр арыгы иһилиби-
тин иһитиннөрбүтүгэр саала иһэ уу-чумуу буола
түстэ, дьон кулу-халы, кыбыстыгы көрүгүннэ-
лэр. Оттон 800 млн. кини нэһиликэни-
дизэ. Ити эрээри билигин кэмгэ быта-
рыны таһарбаа, кимилээх политиканы ыты-
аах хаада дьон субалэтэ.

Кытаанах нэһиликэргэ буолбут көрсүлүүгө Сыл-
лаң, Арылаах нэһиликэтигэр кытары кэлэн
сырыттылар. Бастааһын тыл эппит Кытаанах
нэһиликэтин баһылыга И. П. Игнатьев нэһиликэтин
олохтоох дьонун билиһиннэрдэ. Байылы сыла
тустук А. Н. Ермаков төрөөбүтү 60, художник А.
П. Соколов 70, суруйааччы В. С. Яковлев-Далан
уонна улуусулаах тренер Д. П. Коркин 75 сыл-
лардаах үбүлүйдэрин бэлэттэһэлэрин, итин-
ки ытыллыбыт, ытыллыахтаах үлэстэр тустарынан
кэпсэттэ. Кураан дьыллар иһэллэринэн нэһилик-
кэ уонна хаачылымы олуһ марабытынан, иһинки
дылҕага ол оскуолаах буолуохтаагынан бу болпур-
уска көмө наадыт эттэ. Арылаах нэһилик-
тин баһылыга К. Е. Беляев, Сыллаң нэһиликэтин
баһылыга И. В. Башарин байэти сайааһын
нэһиликэтигэр туһуан билиһиннэрин баран эм-
кэ хоту нэһиликэтигэр улааһын болпуростарыгар
тохтоотулар.

М. С. Леонтьева национальной оскуола кон-
цепцията Е. П. Жирков үөрэх министринэн улаа-
һын саҕана ыһыллан өйөнүлэн бэрэ саҕаланан
иһэн улам-улам устан, билигин симэлийэ
быһыттыгытын абына, бу болпурорун
сөргөхсүтүрү наадалааһын аатта. Тыа хаһаайы-
стыбатын управлениетин начальнига И. И. Филиппов
Лена-Туора Кул водоводу үлэһитигэ, салгы
Таатта үрүгүн уулаһыт бөлөмтө уурулар
наадаһын эттэ. Кытаанах оскуолатын директора А.
Г. Попов нэһиликэкс оҕолорго анаан спортивнай-
чэбдигирдэр лааһыры тутар былааннахтарын би-
лиһиннэрин туран көрдөһүү сурту туттарда. Бай-
элэрин санааларын Арылаах оскуолатын дирек-
тора М. М. Лобанова, суруйааччы В. Н. Егоров-Ту-
марча эттилэр.

М. Е. Николаев уонна хааччыыга
көмөлөһүү буолан эрэннэрдэ, Федерация Сове-
тин үлэтин билиһиннэрдэ.

Кулун тутар 19 күнүгэр кини Кытаанах нэһили-
кэргэ В. С. Яковлев-Далан аатынан оскуола,
нэһиликэкс "үгө дыла" хамсааһынан тутулу-
бут спортивнай саалаа, Аҕа дойду сарыттыгар
кыттыгыттарга аналаах мемориалга, балыһаа
сырытта. Итинэн салгы Арылаах нэһиликэргэ
тийэн олохтооктору кытары көрүстэ. Оскуола
үлэтин-хамһын билсэллэригэр үөрэнээччилэргэ
ырыа көрдөспүтүгэр Дьон Дьаһылы тылларыгар
"Ол мин дойдум, Чурапчы" дьин ырыаны бары
өрө көтөбүлүүсхөтүк, икэн тутуулаахтык топор-
бутарыттан үрдэ, астына.

Михаил Ефимович икэн күнүгэ Чурапчыга
сырытын түмүктүүтү, муниципальнай тэри-
ли баһылыгар И. Н. Аммосовка: «Дьонуг-сэргэ
эйиэхэ улахан кири эрэннэлэр. Өй-санаа, тэрэһин
да өттүнэн байэти сайааһына бэлэһинэр. Эн эр
кэмгэ араас сайааһын үлэһитигэр үлэһити олохто-
ох кинигин. Чурапчы, норуотун тутуугар таһаары-
лаахтык үлэһитигэр эрэнэби", — дьин алгыс ты-
лын тизэртэ.

А. СЛЕПЦОВ.

Хаартыскаа: М.Е. Николаев көрсүлүү хам-
гар.

Чурапчытаагы территориальной быбардыр комиссия

БЫҤААРЫ

Кулун тутар 19 күнэ, 2003 с.

Саха Республикатын «Олохтоох
байэти сайааһыны бэрэстэбинтэллэ-
эх органнын быбардарын
туһунан» Сокуонун 70-с ыстатыйаты-
гар уонна Чурапчы улуусулаагы бай-
эти сайааһыны бэрэстэбинтэллээх
органын Муннааһын (Улуус
Муннааһын) 2003 сыл кулун тутар ый
10 күнүгэ 24 №-дээх быһаарыты-
гар олобуран, барбыт депутаттар он-
нуларыгар эбин быыбары 2003 сыл
МУУС УСТАР ҮЙ 27 КҮНҮГЭР,
өрөбүлгэ, аныырга.

Бу быһаары «Сана олох» хаһыат
бу дьыл кулун тутар 18 күнүгэ
нүөмэрин бастагы балаһатыгар тах-
сыбыт «О назначении дополнитель-
ных выборов депутатов Улусного Со-
брания муниципального образования
«Чурапчинский улус (район)» дьин
Улуус Муннааһын депутаттарын III
сессиятын 2003 сыл кулун тутар 10
күнүгэ 24 №-дээх быһаарыта
хойутаан бэрэлибитинэн бэрэстэ-
хойутаан тахсыбытынан, онон бы-
бардар ытыллар болдьохторун ба-
лаһааннаһыгар сөл түбэспэтинэн,
ытылына.

Чурапчытаагы территориальной
быбар комиссията.

Муниципальное образование «Чурапчинский улус (район)»

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 129

От 20 марта 2003 г.

На основании представления началь-
ника улусного отдела внутренних дел об
участившихся случаях разбойных напа-
дений на охраняемые объекты с целью
хищения имущества на территории рес-
публики и в целях усиления технической
укрепленности объектов всем руководи-
телям предприятий, учреждений и орга-
низаций независимо от форм собствен-
ности:

1. Принять необходимые меры по
усилению технической укрепленности
объектов хранения основных и денеж-
ных средств, а также товаров материаль-
ных ценностей.
2. Назначить и составить договора о
материальной ответственности с матери-
ально-ответственными лицами.
3. Повысить ответственность охран-
ников, периодически провести инструк-
тажи по противопожарной безопасности
и материальной ответственности.
4. Установить охранные сигнализации
на окнах и дверях на объектах.
5. Представить в срок до 1 апреля
2003 года улусному отделу внутренних
дел и заместителю председателя КЧС
муниципального образования улуса спи-
сок дежурных телефонов и материаль-
но-ответственных лиц.
6. Контроль за исполнением данного
распоряжения возложить на Кожурова
М.К. — заместителя председателя КЧС и
ГО улуса.

Глава муниципального
образования
И. АММОСОВ.

УЛУУСКА – БУ КҮННЭРГЭ

Кулун тутар ый 20
күнүгэр А.А. Савин аатынан
улуустаагы история уонна эт-
нография музейыгар
нэһиликэтигэр күннэрин эста-
фетаны Алабар нэһиликэ
тутта. Дьаһалта баһылыга
В.М. Тимофеев, Алабар орто
оскуолатын история уула-
ла В. Г. Оконешинова, педа-
гогическй үлэ ветерана В. Г.
Слепцова нэһиликэтигэр
олохтоох дьонун билиһиннэрдэ.
Сыллаң дьыллар иһэллэринэн нэһилик-
кэ уонна хаачылымы олуһ марабытынан, иһинки
дылҕага ол оскуолаах буолуохтаагынан бу болпур-
уска көмө наадыт эттэ. Арылаах нэһилик-
тин баһылыга К. Е. Беляев, Сыллаң нэһиликэтин
баһылыга И. В. Башарин байэти сайааһын
нэһиликэтигэр туһуан билиһиннэрин баран эм-
кэ хоту нэһиликэтигэр улааһын болпуростарыгар
тохтоотулар.

Мунна нэһиликэ ааспыт
олохтоох араас кэрдиис кэмэ-
рин, чулуу үлэһитин, бил-
лиһээх дьоннорун сырдатар
бухтар баалар. Колхоз-
сөххө туруу үлэһитин, Ге-
рой-ийлэр уонна Алабарган
төрүттэх биллиһээх дьон
хаартыскалар туруорулу-
буттар. Олор истэрингэр саха
маһайгы интеллигенциятын

ЭСТАФЕТАНЫ АЛАБАРДАР ТУТУЛАР

чабылхай бэрэстэбинтэлэ
Г.В.Башнев — Алтан Сарин,
"Саха күрөкүгэ" дьин дэл-
лит А.П. Лыткина, аатырбыт
артиллерист Г.П.Протодья-
конов, фронтовиктар С.Н.
Оконешинов, В.С. Лыткин,
мелодист Ф.Ф. Гоголев...

Нэһиликэ музейин эк-
спонаттаа — хороонор,
маастар, сирин иһит,
көһөлөй, хамсагар арааһа,
булт тэриэ, буорах кутар му-
ос иһиттэр, уунуулары кыр-
быр, чэин бытаргытар
быһахтар, матаарчахтар,
көмүс сурак, 19-с үйүгэ
иконка, билигин да үлэһит

туруктаах 19-с үйүгэ инст-
тэнэр маһына, чаан олгуй
уо.д.а. тардыллыбыттар. Бы-
лыргы быдан үлэһитэн
бүтүгү күнүгэ тийэн кэл-
бит мындыр ойуулаах —
дьаарбаалах иһиттэр Алабар
нэһиликэтин дьон-сэргэтэ
бай нэһиликэтигэр туһулуур.
Аҕа көлүгэ уран
уустар үгэстэрин утумнаабыт
билигин уран тарбахтаахтар
үлэһит, ол иһингэр М.Е.Слеп-
цова туһунан онорбут си-
мэтин арааһа, Е.Д.Сороку-
мов маһына чочуйбут пан-
нота, киистэ талааннаах ма-
астара И.И.Оконешинов
уруһуйдар, М.И.Оконеши-
нов чуучалара уо.д.а.
көрдөрүүгэ туруорулуубуттар.

Р.СИБИРЯКОВА.

П.А. ОЙУНУСКАЙГА АНАММЫТ НЭДИЭЛЭ

П.А. Ойунускай төрөөбүтэ 100 сылын көрсө билигин оскуолабытыгар киниэхэ аһаммыт
нэдиэлэ буолан ааста.

Нэдиэлэ саҕаланытыгар Платон Алексеевич олохтоох уонна айар үлэтин сырдатыыга
анаммыт кылаас чаастара ытыллылар. Оҕолорго аналаах айымньыларын аарыы, ырытын
уонна олох ис хоһоонунан уруһуй кылаас ахсын ытылына. Орто сүтүк кылаас
үөрэнээччилэригэр хоһооноруттан дорбонноохтук аарыыга, үрдүк кылаас
үөрэнээччилэригэр талыт темага реферат суруйуугу конкурсу буола. Нэдиэлэни
түмүктүү кылаас конкурстар түмүктэрэ таһыста. Манан аҕылаарга маһыттын кытар
Лена Васильева бастаан, рефераты суруйбуттаран Дуня Романова үлэти хайаанна-дьоро
киһэни көрдөөх стартар түмүктэтилар.

Нэдиэлэ ытыллытыгар саах тылын уонна литературатын учууталларыгар СГУ
студенткалар, билигин педагогическй практикаларын бара сыдыар Светлана Федорова
уонна Ляся Петрова куус-кэме буолулар, бары дьаһаллары илээн-саҕалаан ытыстылар.
Мин П.А.Ойунускай олохтоох интэриэһиргэти уонна айымньыларын аарыы дьин
санаатым.

Туйаара ЕВГРАФОВА,
Хайахсыт орто оскуолатын 6 кыл. үөрэнээччигэ.

В. СЛЕПЦОВА.

Эмгээнэн злбэхгик туһамыт физиотерапевтической отделением үлэгиттэригэр, чуолаан Ольга Николаевна Дьячковскаяба, Людмила Дмитриевна Васильеваба, Мария Семеновна Марковаба, Сахая Дмитриевна Пудоваба, Татьяна Семеновна Макароваба барба махталбын тизрэдэбин, сандал саас салаллыбытынэн элбэрэлэстүрэн, саха алмаашын күрдүк кытаан доруобуйаны, олохуутугар, дьүө кэргэттэритигэр уустубат тапталы, дьолу, үөрүүнү, бары кэрэни, үрдүк таһарымыллых үлэни багарарбын.

Ирина ВАСИЛЬЕВА,
педагогической үлэ
ветерана, Чурапчы
сэлмэниэтин Бочуоттаах
гражданина.

Ирина ВАСИЛЬЕВА,
педагогической улз
ветерана, Чурапчы-
эиньэтин Бочуоттаах
гражданина.

Астар суругар этиллар санса
редакция позицияггар мэлдын сөп түбөлөр
буолбатах. Суругка мймллар чакчылар
кырдыктаахтарыггар иппитинини
автор тус бэйлэе сүтөр.